KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2021/1877

av den 22 oktober 2021

om ramen för inkluderingsåtgärder för Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren 2021–2027

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165.4 och 166.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 ([1]), särskilt artikel 15,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/888 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren och om upphävande av förordningarna (EU) 2018/1475 och (EU) nr 375/2014 ([2]), särskilt artikel 16.2, och

av följande skäl:

(1) Europeiska rådet har vid flera tillfällen framhållit att Erasmus+ måste stärkas och utvidgas. I de samråd som genomfördes i samband med halvtidsutvärderingen av Erasmus+ (2014–2020), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 ([3]), och om det program som skulle ersätta det programmet ([4]), konstaterades det att det fanns ett behov av att programmets tillämpningsområde, uppbyggnad och genomförandemekanismer skulle bibehållas. Samtidigt uttrycktes behovet av ett antal förbättringar, såsom att programmet borde göras mer inkluderande, enklare och mer hanterbart för bidragsmottagarna.

(2) Både i förordningen om Erasmus+ och i förordningen om Europeiska solidaritetskåren föreskrivs att kommissionen ska utarbeta en ram för inkluderingsåtgärder för personer med begränsade möjligheter ([5]). Med beaktande av likheterna mellan Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren när det gäller vissa målgrupper (personer med begränsade möjligheter i Erasmus+-programmet och unga med begränsade möjligheter i programmet för Europeiska solidaritetskåren), genomförandestrukturer och finansieringsstrukturer, bör en gemensam ram för inkluderingsåtgärder fastställas.

(3) Ramen för inkluderingsåtgärder bör ta hänsyn till de insatsområden för globala utmaningar som anges i punkt 4 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 ([6]), liksom till EU:s arbetsplan för idrott 2021–2024. De organisationer som får bidrag inom ramen för programmen spelar en viktig roll i inkluderingsarbetet, särskilt när det gäller att utveckla organisationen, införskaffa och bygga upp större kapacitet att hantera inkluderingsprojekt och tillgänglighetskrav, främja inkludering i organisationen samt nå ut till och stödja deltagarna före, under och efter projektet.

([1]) EUT L 189, 28.5.2021, s. 1. Nedan kallad *förordningen om Erasmus+*.

([2]) EUT L 202, 8.6.2021, s. 32. Nedan kallad *förordningen om Europeiska solidaritetskåren*. Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren kallas även gemensamt nedan *programmen*.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av ”Erasmus+”: Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG (EUT L 347, 20.12.2013, s. 50).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+: Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013 (EUT L 189, 28.5.2021, s. 1).

([5]) I förordningen om Erasmus+ definieras *personer med begränsade möjligheter* i artikel 2.25, och i förordningen om Europeiska solidaritetskåren definieras *unga med begränsade möjligheter* i artikel 2.4 på ett i stort sett identiskt sätt. I det här beslutet kallas de även *deltagare med begränsade möjligheter*.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1).

(4) I vissa fall är personer med begränsade möjligheter mindre benägna att delta i programmen av ekonomiska skäl, antingen på grund av deras ekonomiska situation eller på grund av de högre kostnader för att delta som deras specifika situation medför, vilket ofta är fallet för personer med funktionsnedsättning. I sådana fall skulle deras deltagande kunna främjas genom riktat ekonomiskt stöd.

(5) Bristande medvetenhet om att det finns särskilda åtgärder för personer med begränsade möjligheter kan medföra att dessa målgrupper deltar i lägre grad. Det behövs större insatser för att sprida information och öka medvetenheten om vilka möjligheter som finns och hur de kan utnyttjas.

(6) Organisationerna uppmanas att arbeta med inkludering och mångfald för att möta sina egna och samhällets behov. Personal inom organisationen som särskilt arbetar med frågor som rör inkludering och mångfald och deltagare med begränsade möjligheter kan dra nytta av att arbeta tillsammans med kollegor från andra organisationer för att stödja personer med begränsade möjligheter. Olika stödformer som exempelvis utbildning, ömsesidigt lärande och jobbskuggning kan organiseras i syfte att hjälpa dem att förbättra sin kapacitet på området.

(7) Det är viktigt att ha en stark stödjande strategi för deltagare med begränsade möjligheter för att undanröja de hinder som gör att de inte kan delta fullt ut i programmen.

(8) Inkludering och mångfald ingår i kriterierna vid urvalet av ansökningar och tilldelningen av ekonomiskt stöd. Projekt av hög kvalitet som arbetar aktivt med inkludering och mångfald och som omfattar deltagare med begränsade möjligheter kan prioriteras vid tilldelningen av bidrag.

(9) Information till personer med begränsade möjligheter bör ges i den personliga miljön på ett sätt som är anpassat till deras särskilda informations- och tillgänglighetsbehov. En viktig framgångsfaktor i arbetet med att nå ut till underrepresenterade grupper är att samarbeta med berörda parter som arbetar med dessa målgrupper och att involvera användare på lokal och regional nivå.

(10) Man bör ta fram kvalitativa och kvantitativa data genom särskild övervakningsverksamhet med specifika indikatorer för att gradvis kunna använda programmens budget på ett ännu mer strategiskt och riktat sätt.

(11) Inkluderingsåtgärder kan redan ha vidtagits i ett nationellt sammanhang. Komplementaritet och synergier med de åtgärder som införs genom denna ram kan bidra till bättre resultat i arbetet med att nå ut till och stödja deltagare med begränsade möjligheter.

(12) Detta beslut och de efterföljande handlingsplanerna för inkludering bör vara förenliga med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ([7]). De bör också säkerställa full respekt för rätten till icke-diskriminering och främja tillämpning av artikel 21 i stadgan.

(13) Många olika aktörer arbetar med att skapa större mångfald i Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren och att göra programmen mer inkluderande. De bidrar också till utveckling av idéer och nya eller förbättrade mekanismer och fungerar som viktiga aktörer för att sprida arbetet med inkludering och mångfald.

([7]) Nedan kallad *stadgan*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

1. Genom detta beslut fastställs en ram för inkluderingsåtgärder för Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren under löptiden för den fleråriga budgetramen 2021–2027.

2. I beslutet fastställs ramens mål och vilka insatser och mekanismer som ska genomföras.

Artikel 2

Mål för ramen för inkluderingsåtgärder

1. De allmänna målen för ramen för inkluderingsåtgärder är att underlätta tillgången till Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren för personer med begränsade möjligheter, säkerställa att det vidtas åtgärder för att undanröja hinder för sådan tillgång och fungera som grund för ytterligare vägledning för genomförandet i enlighet med bilagan. På grundval av principen om att programmen måste vara tillgängliga för alla oavsett förutsättningar, är syftet att ingen ska lämnas utanför och att bidra till ett mer inkluderande samhälle.

2. Ramen för inkluderingsåtgärder har följande fyra specifika mål:

a) Integrera inkludering och mångfald som en övergripande prioritering och vägledande princip.

b) Säkerställa att det finns inkluderande funktioner och mekanismer i utformningen av programmen och den budget som avsätts till insatserna, och att hänsyn tas till inkludering och mångfald i alla skeden av förvaltningen av programmen.

c) Nå samsyn om vilka som kan betraktas som personer med begränsade möjligheter och främja en positiv inställning till mångfald.

d) Hjälpa bidragsmottagande organisationer att dels skapa fler högkvalitativa projekt som arbetar med inkludering och mångfald, dels utforma och genomföra projekt på ett sätt som bättre främjar inkludering och mångfald.

3. I bilagan till detta beslut finns en icke uttömmande förteckning över de insatser som kommissionen har gjort och kommer att göra för att ge vägledning om genomförandet av inkluderingsåtgärder i Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren.

KAPITEL II

INKLUDERINGSÅTGÄRDER

Artikel 3

Former för lärande

Programmen ska erbjuda flexibla och tillgängliga former för lärande så att de kan nå stora målgrupper och på så sätt i ökad utsträckning integrera personer med begränsade möjligheter i verksamhet på områdena utbildning, ungdom, idrott och solidaritet.

Artikel 4

Stöd till deltagare med begränsade möjligheter

Mekanismer för att på ett lämpligt sätt förbereda och stödja deltagare med begränsade möjligheter före, under och efter deras deltagande i programmen, såsom förberedande besök, språkligt stöd, utökat mentorskap och handledning, ska vara tillgängliga och få vederbörlig finansiering.

Artikel 5

Stöd till organisationer

Det ska inrättas mekanismer för att

a) stödja organisationer i inkluderingsarbetet, särskilt när det gäller organisationsutveckling, tillgänglighet och interaktion med deltagare med begränsade möjligheter före, under och efter projektet; detta kan omfatta stödaktiviteter såsom utbildning och tematiskt nätverkande för personal som särskilt arbetar med inkludering och mångfald i organisationen, så att de kan arbeta tillsammans för att stödja personer med begränsade möjligheter och säkerställa att urvalsförfarandena är inkluderande,

b) stödja organisationer i deras viktiga roll i arbetet med att nå ut till och öka medvetenheten bland potentiella deltagare med begränsade möjligheter om de olika möjligheter och stödmekanismer som programmet erbjuder dem.

Artikel 6

Ekonomiskt stöd

1. Programmen ska ge lämpligt ekonomiskt stöd till deltagare med begränsade möjligheter och på så sätt bidra till att undanröja de hinder som gör att de inte kan delta i programmens verksamhet på samma villkor som andra. Detta inbegriper en bedömning av de lämpligaste mekanismerna för att bevilja sådant stöd.

2. Programmen ska erbjuda utökat ekonomiskt stöd till organisationer som arbetar med deltagare med begränsade möjligheter och på så sätt erkänna de ytterligare ansträngningar som gjorts för att involvera dessa målgrupper i projektverksamheten.

Artikel 7

Urvalsprocess

Projekt av hög kvalitet som arbetar aktivt med att inkludera och göra deltagare med begränsade möjligheter delaktiga får prioriteras vid tilldelningen av bidrag.

Artikel 8

Programdokumentens användarvänlighet

Programmen ska säkerställa att ansöknings- och referensdokumenten är användarvänliga och tillgängliga och att de finns på olika språk. Dokumenten ska ha en tydlig struktur och använda ett enkelt språk för att tillgodose behoven hos personer med begränsade möjligheter.

Artikel 9

Utbildning

Finansiering får tillhandahållas inom ramen för programmen för att erbjuda utbildning, riktad till bland annat experter, yrkesutövare, personal i organisationerna och deltagare, som syftar till inkludering av personer med begränsade möjligheter. Denna utbildning ska syfta till att skapa möjligheter till utbyte av bästa praxis, kompetensutveckling och uppmuntran till innovativa idéer om inkluderingsåtgärder.

Artikel 10

Stödjande strategi

Programmen ska ge kvalitativt stöd för inkluderingsåtgärder genom de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, genom Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea) och genom strukturer som Salto-resurscentrumen (Support, Advanced Learning and Training Opportunities) för inkludering och mångfald.

Artikel 11

Kommunikation

Information om de möjligheter som programmen erbjuder och de olika stödmekanismerna för inkludering kan behöva förmedlas och anpassas till de nationella och sektorsspecifika sammanhangen för respektive kategori av deltagare med begränsade möjligheter. För att lyckas med detta uppmuntras genomförandeorganisationerna att tillhandahålla lämpligt och tillgängligt informationsmaterial, upprätta olika kanaler för utåtriktad verksamhet och för att informera, utbyta bästa praxis samt aktivt rikta sig till och kontakta organisationer som arbetar med inkludering och mångfald. Dessa uppgifter ska utföras särskilt av de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Inkluderings- och mångfaldsombud ska utses på de nationella programkontoren för att stödja genomförandet av dessa uppgifter.

KAPITEL III

ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING

Artikel 12

Övervakning

1. Relevanta uppgifter ska samlas in, särskilt av kommissionen, de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren och Eacea, under den tid programmen pågår genom en blandning av källor, såsom de it-verktyg som stödjer genomförandet av programmen eller deltagarenkäterna.

2. De uppgifter som rör övervakningen ska utföras av kommissionen med hjälp av de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren och av Eacea, och genom ad hoc-analyser, med iakttagande av tillämpliga bestämmelser om dataskydd och förfaranden för behandling av känsliga personuppgifter.

Artikel 13

Handlingsplaner för inkludering

1. De nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren ska på grundval av denna ram för inkluderingsåtgärder utarbeta handlingsplaner för inkludering som en integrerad del av sina arbetsprogram, med särskild uppmärksamhet på de specifika utmaningar som rör tillgången till programmen i nationella sammanhang. De ska regelbundet rapportera till kommissionen om vilka framsteg som gjorts i genomförandet av deras handlingsplaner för inkludering.

2. Kommissionen ska regelbundet övervaka genomförandet av dessa handlingsplaner för inkludering.

3. Kommissionen ska vid behov ge rekommendationer och lämna synpunkter till de nationella programkontoren om deras handlingsplaner för inkludering i syfte att förbättra utformningen, genomförandet och uppföljningen av innehållet i handlingsplanerna.

Artikel 14

Rapportering

Kommissionen ska regelbundet offentliggöra rapporter om vilka framsteg som gjorts i genomförandet av inkluderingsåtgärderna, särskilt genom halvtidsutvärderingen av programmen och årlig rapporteringsverksamhet.

Artikel 15

Komplementaritet och synergier

1. De nationella programkontoren får vid genomförandet av inkluderingsåtgärderna säkerställa komplementaritet med andra befintliga nationella inkluderingsåtgärder för att ansträngningarnas genomslag ska bli så stort som möjligt bland deltagare med begränsade möjligheter.

2. Synergier med andra unionsmedel och nationella medel ska eftersträvas för att skapa större genomslag och förstärkt stöd till personer med begränsade möjligheter.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Gemensamt skapande

1. Genomförandet av åtgärderna för att öka mångfalden i programmen och göra dem mer inkluderande ska ske i en anda av gemensamt skapande, i fortlöpande dialog med berörda parter, särskilt internationella och nationella organisationer och nätverk som arbetar med inkludering och mångfald, experter, yrkesutövare och deltagarna själva, de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, Eacea, Salto-resurscentrumen, Erasmus +-kommittén och företrädare för unionens övriga institutioner.

2. Denna dialog kan ske i en mängd olika sammanhang, från europeiska evenemang till ad hoc-arbetsgrupper, riktade samråd samt utbildning och nätverkande – antingen med fysisk närvaro, online eller i hybridform.

Artikel 17

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 22 oktober 2021.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

Vägledning för genomförande av inkluderingsåtgärderna för Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren

Kommissionen kan i samråd med berörda parter vidareutveckla detaljerna för genomförandet av de inkluderingsåtgärder som fastställs i detta beslut i genomföranderiktlinjer som utarbetas och uppdateras under löptiden för Erasmus +-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren 2021–2027.

Vägledningen nedan kan komma att utvecklas och justeras ytterligare inom ramen för programmets ordinarie livscykel.

1. **Programmets referensdokument**: Kommissionen kan ge vägledning till berörda parter om genomförandet av inkluderings- och mångfaldsåtgärderna i dokument såsom utlysningar av ansökningsomgångar och programhandledningar, i vägledning till experter som utvärderar projektförslag, liksom i ansökningsformulär och andra tekniska dokument såsom inkluderings- och mångfaldsstrategin ([1]).

2. **Verksamhet i samband med förvaltningen av de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren:** De nationella programkontoren ska som en del av sin periodiska bedömningsprocess tillhandahålla information om effekterna av deras nationella planer för inkludering och mångfald och hur de bidrar till programmens övergripande inkluderings- och mångfaldsmål på unionsnivå.

3. **Kommunikationsmaterial och strategiska riktlinjer**: Utöver programmens referensdokument kan kommissionen ta fram ytterligare vägledning med användbara rekommendationer, exempel på lyckade erfarenheter och god praxis till de nationella programkontoren för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea), bidragsmottagande organisationer och potentiella deltagare med begränsade möjligheter för att ge kvalitativt stöd för genomförande av inkluderings- och mångfaldsåtgärderna och öka medvetenheten om de olika möjligheter som erbjuds. Sådant material och sådana riktlinjer ska utarbetas tillsammans med berörda parter på området.

Vid behov ska kommissionen, med stöd av relevanta genomförandestrukturer, säkerställa att det material som avses i andra stycket punkt 3 får stor spridning. Detta ska göras genom de särskilda webbplatserna, sociala medier och andra kommunikationskanaler, i en anda av att säkerställa synlighet och medvetenhet bland potentiella bidragsmottagare och deltagare med begränsade möjligheter och för att främja aktivt engagemang hos bidragsmottagarna och deltagarna med begränsade möjligheter genom gemensamt skapande för att öka mångfalden i Erasmus+-programmet och programmet för Europeiska solidaritetskåren och göra dem mer inkluderande.

([1]) https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_sv.